

Verbetering digitale ondersteuning/CoronaMelder

CoronaMelder

Sinds de landelijke introductie van CoronaMelder in oktober 2020 hebben 4,96 miljoen mensen CoronaMelder gedownload. Dat is 28,5% van de Nederlandse bevolking. Het percentage actieve gebruikers is nog steeds ongeveer 60% en komt neer op 2,91 miljoen mensen. Dat is ongeveer 17% van de Nederlandse bevolking. Er zijn 177.746 mensen gewaarschuwd via CoronaMelder en 194.102 mensen hebben naar aanleiding van een notificatie een test aangevraagd. Het aantal nieuwe waarschuwingen via de app en testaanvragen daalt en daarmee volgt CoronaMelder de landelijke trend. Deze en andere cijfers zijn terug te vinden in de factsheet op www.coronamelder.nl.

Advies 21 en 22 Begeleidingscommissie DOBC

Advies 21

Op 7 juni jl. heeft de Begeleidingscommissie DOBC haar eenentwintigste advies uitgebracht welke zich richt op de kosten-baten parameters van het gebruik van CoronaMelder. De commissie heeft geconstateerd dat met het besluit om op enig moment te stoppen met het gebruik van CoronaMelder dit mogelijk vraagt om het formuleren van een afwegingskader. De voor- en nadelen van het operationeel houden van de CoronaMelder dienen binnen dit kader duidelijk te worden geordend, en er dient rekening te worden gehouden met de complexe realiteit dat de parameters van dit kader over de tijd zullen variëren. In het advies gaat de commissie dieper in op de proportionaliteitstoets, waarbij het doel en de effectiviteit van CoronaMelder op verschillende parameters afgezet wordt tegen bijvoorbeeld de materiële dan wel immateriële consequenties van het gebruik van CoronaMelder. Het betreft hierbij niet eenvoudig of direct te vergelijken parameters. De commissie beoogt met dit advies dit dilemma te verminderen door de verschillende parameters aan beide zijden expliciet te benoemen maar onthoudt zich van het toekennen van absolute gewichten of het geven van een vast omslagpunt.

Op basis van het beschreven kader welke u in de bijlage terug kunt vinden, adviseert de commissie het gebruik van CoronaMelder in ieder geval voort te zetten tot het einde van de winterperiode 2021-2022, voorjaar 2022 en de komende maanden te gebruiken om de discussie te voeren over de normatieve afwegingen die zouden moeten leiden tot een besluit om verantwoord te stoppen dan wel door te gaan met de inzet van CoronaMelder.

In mijn vorige stand van zaken kamerbrief¹ heb ik uw Kamer geïnformeerd over de resultaten en conclusies uit de onderzoeken die het evaluatieteam van CoronaMelder hebben uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat de app de gestelde doelstellingen grotendeels behaalt en geen negatieve of onbedoelde effecten heeft. Ik heb met u gedeeld dat mijn inzet daarom is om voorlopig door te gaan met het gebruik van CoronaMelder en de vervaldatum van de Tijdelijke wet notificatieapplicatie covid-19 met drie maanden te verlengen tot 10 oktober, zoals de commissie in dit advies ook onderschrijft. Over drie maanden wordt bezien of opnieuw verlenging noodzakelijk is. Dit advies zal ik in de komende periode meenemen in de overwegingen.

Advies 22

Op 9 juni jl. heb ik het tweeëntwintigste advies van de commissie ontvangen waarin zij een aantal aandachtspunten signaleren voor de CoronaCheck app. Deze wordt sinds 5 juni voor binnenlands gebruik ingezet om met een testbewijs toegang te krijgen tot bepaalde activiteiten en voorzieningen in Nederland. De commissie adviseert op een viertal punten; namelijk (1) de (informatie)veiligheid van de app als ook de aansluiting op en de verbinding naar de gebruikte bronsystemen, (2) de juridische basis voor het bevragen van bronbestanden ten behoeve van vaccinatiegegevens, (3) de communicatie rondom de inzet van deze app, en (4) de toegankelijkheid en inclusiviteit hiervan.

Op dit moment wordt de CoronaCheck app inderdaad binnenlands ingezet en zal daartoe stapsgewijs worden uitgebreid met allereerst vaccinatiebewijzen en daarna herstellbewijzen. Vanaf 1 juli zal de app vervolgens gereed zijn voor gebruik ten behoeve van reizen met het DCC. Ik werk er momenteel aan dit mogelijk te maken. De adviezen en aandachtspunten die de commissie mij meegeeft neem ik ter harte en zal ik waar mogelijk en relevant uiteraard meenemen binnen dit traject. Wat betreft de juridische basis is met de Tijdelijke wet coronatoegangsbewijzen in de Wet publieke gezondheid een wettelijke grondslag gecreëerd voor het door toedieners van het vaccin verstrekken van gegevens ten behoeve van coronatoegangsbewijzen. De Europese verordening biedt eenzelfde grondslag voor het verstrekken van deze gegevens voor een DCC. Bij ministeriele

¹ Kamerstuk 25 295, nr. 1241

regelingen zijn deze gegevensverwerkingen nader uitgewerkt. Door deze wettelijke grondslagen is het vragen van toestemming daarom niet nodig.

GGD Contact (ten behoeve van Stand van zaken afwikkeling GGD datalek)

Een eerste versie van GGD Contact is de afgelopen twee maanden uitvoerig door enkele GGD'en getest. Hieruit zijn een aantal verbeterpunten gekomen die inmiddels zijn doorgevoerd. Op deze manier sluit de applicatie beter aan bij de directe werkpraktijk van onder meer de bron- en contactonderzoekers. De stuurgroep heeft recentelijk het besluit genomen dat GGD Contact na deze verbeteringen geschikt is om bij alle GGD'en te implementeren. De verwachting is dat GGD Contact halverwege juli door de GGD'en in gebruik is genomen. In de periode daarna wordt de applicatie stapsgewijs verder uitgebouwd tot het moment dat HPZone (Lite) voor de bestrijding van COVID-19 helemaal kan worden uitgezet.

Coronatoegangsbewijzen / DCC

CoronaCheck

Informatiebeveiliging CoronaCheck

Aan het ontwerp van de CoronaCheck en CoronaCheck Scanner apps zijn hoge eisen gesteld onder andere op het vlak van privacy en security zoals eerder ook met uw Kamer gedeeld. Om ervoor te zorgen dat de informatieveiligheid goed geborgd is wordt deze intensief bewaakt en onderzocht. Hiertoe hebben Securify en SECWATCH in februari en maart jl. al penetratietesten en een kwetsbaarheden analyse uitgevoerd op de backend en broncode van de apps. De bevindingen hieruit toonden geen kritieke risico's en worden allen gemitigeerd. De constatering en aanbevelingen die gedaan zijn vind u terug in de bijlage. De apps zullen ook in de komende periode doorlopend bewaakt en onderzocht worden.

Opvragen vaccinatiegegevens via CoronaCheck

Zoals ook in eerdere brieven uiteengezet vindt het registeren van COVID-19-vaccinaties primair plaats in de bronsystemen van de uitvoerende partijen. Wanneer mensen toestemming hebben gegevens om hun data te delen met het COVID-vaccinatie Informatie- en Monitoringssysteem (CIMS) van het RIVM, worden deze data doorgegeven. Om een coronatoegangsbewijs of DCC te maken zal de CoronaCheck app naast CIMS ook zoveel mogelijk andere bronsystemen van uitvoerende partijen aansluiten zodat zoveel mogelijk mensen direct vanuit de app een bewijs kunnen maken. Eerder heb ik uw Kamer gemeld dat mogelijk ook vaccinatieregistraties bij huisartsen direct via CoronaCheck opvraagbaar zullen worden. De technologie van de meeste huisartsinformatiesystemen maakt directe aansluiting echter niet mogelijk. Hiervoor is een tijdelijke route via het Landelijk Schakelpunt (LSP) onderzocht welke niet haalbaar is gebleken. Voor situaties waarin geen gegevens kunnen worden opgehaald uit CIMS of een van de andere aangesloten bronsystemen wordt een apart webportaal gerealiseerd. Vanaf 1 juli kunnen zorgverleners, waaronder dus de huisartsen, voor deze groep mensen dan alsnog een DCC en coronatoegangsbewijs maken. Deze QR code kan op papier worden gebruikt als ook alsnog in CoronaCheck worden ingeladen als digitaal bewijs.

Passage endemische fase

Digitale ondersteuning

De digitale middelen zoals die op dit moment worden ingezet vormen een belangrijke aanvulling op, of ondersteuning van processen zoals het bron- en contactonderzoek van de GGD en de vaccinatiecampagne. Het zijn tegelijkertijd ook belangrijke hulpmiddelen bij het verantwoord heropenen van de samenleving. De waarde van deze middelen heeft zich de afgelopen periode bewezen. CoronaMelder was de eerste digitale oplossing die we realiseerden in het kader van de bestrijding van de pandemie met als doel om meer en sneller besmette personen op te kunnen sporen. Evaluatie heeft uitgewezen dat de app inderdaad een merkbare toegevoegde waarde heeft als aanvulling op het reguliere BCO². Ook in de huidige fase waarin de samenleving steeds verder opengaat en nog niet iedereen maximaal beschermd is, kan CoronaMelder een belangrijk instrument zijn om verspreiding van het virus tegen te gaan. Datzelfde geldt voor de CoronaCheck-app. Deze app ondersteunt dat mensen verantwoord naar een evenement kunnen gaan of een buitenlandse reis kunnen maken. Op dit moment is het nog onbekend hoelang het nodig is om bovenstaande voorbeelden van digitale ondersteuning in te blijven zetten. Voor GGD Contact is dat duidelijker. Deze digitale oplossing zal ook in een endemie door de GGD worden gebruikt ter

² De evaluatie staat op www.coronamelder.nl.

ondersteuning van het bron- en contactonderzoek in het kader van de bestrijding van COVID-19. Ook zal de webapplicatie BRBA gebruikt blijven worden voor het doorgeven van vaccinaties aan CIMS zolang er gevaccineerd wordt.

Begeleidingscommissie DOBC

De begeleidingscommissie DOBC is ingesteld om te adviseren over de introductie van digitale middelen ter bestrijding van COVID-19. Nu er stappen worden gezet richting een endemische fase van COVID-19 is de introductie van nieuwe digitale ondersteuning zoals geschetst in de opdracht aan de begeleidingscommissie niet passend bij deze fase. De verwachting is dat de focus verschuift naar borging en beheer van de instrumenten die tot op heden gerealiseerd zijn. Momenteel wordt om die reden met de begeleidingscommissie verkend op welke wijze invulling kan worden gegeven aan een nieuwe opdracht.

In brede zin vind ik het verder belangrijk om de digitalisering in de zorg te intensiveren en verbeteren. Zowel het zorgveld als uw Kamer hebben mij en mijn collega-minister voor Medische Zorg en Sport gevraagd om hier meer regie op te nemen. Een belangrijke stap hierin is de Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (Wegiz), die de minister voor MZS op 3 mei naar uw Kamer heeft gestuurd. Ik vind het daarnaast belangrijk dat zorgaanbieders zich goed bewust zijn van de risico's op het gebied van informatieveiligheid en privacy en vervolgens hun systemen daar goed op inrichten. De datadiefstal bij de GGD eerder dit jaar heeft laten zien hoe belangrijk dit is. Ik ondersteun de GGD'en op dit moment verder bij het verbeteren van hun digitale processen en zal dat blijven doen zolang de applicaties die het bestrijden van COVID-19 ondersteunen gebruikt worden. Daarnaast willen mijn collega minister van MZS en ik de komende jaren het hele zorgveld naar een hoger informatiebeveiligingsniveau tillen. De komende jaren leggen we daarom de focus op het verhogen van de bewustwording over digitale veiligheid, digitaal veilig gedrag en de geldende wet- en regelgeving op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. Daarnaast stellen we een afwegingskader op waarmee bepaald kan worden of- en in welke vorm er meer publieke sturing op bepaalde generieke ICT-voorzieningen in de zorg nodig is. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een voorziening waarmee een patiënt kan vastleggen welke zorgaanbieder toestemming heeft voor het delen van zijn of haar gegevens. Het RIVM en huisartsen kunnen zo'n voorziening dan gebruiken om te bepalen of een patiënt toestemming heeft gegeven voor het delen van vaccinatiegegevens.